

Færdigheder, saasom det at kunne skrive sit Modersmaal nogenlunde correct; jeg har selv, som Lærer, havt at kæmpe med denne Mangel i den tidligere Dannelse hos Elever, der vare i Confirmationaalderen. Den store Mængde Underviisningsfag, der i § 3 er opregnet, forekommer mig at være en uheldig Omstændighed, der ogsaa findes ved de lærde Skoler, og som synes begrundet i en vis Uengstelig- hedsfor, at en Elev, ved Mangel af visse Kundskaber, ikke skulde anses for dannet, selv om denne Mangel kun er midlertidig, og i en vis Frygt for, at det Lærte skulde tabes. Den første Frygt bringer os til samtidigt at undervise i formange Fag og tage tidligere fat paa Læregjenstande, end det i og for sig er nødvendigt, og jeg troer, at de fleste vist vilde give mig Ret i, at det hos en 12-aa- rig Dreng, der ikke vidste, hvad Hovedstaden i China heed, uagtet han havde gaaet i en Skole, der forberedede til Universtetet, vilde anses for en stor Mangel; men jeg troer paa den anden Side, at man maa indrømme, at Saadant kan læres senere, hvis det er mere belejligt, ligesom det ogsaa ganske vist kan læres tidligere. Men man frygter tillige for, at de erhvervede Kundskaber kunne tabes, og vedligeholder derfor Underviisningen i en Deel Fag længere, end det i og for sig behøves; ganske vist, hvad der blot er Hofommelseværk, vil efter længere Tids Forløb gaae tabt, men det vilde ikke altid nytte, at det huskedes, navnlig fordi det Lærte kommer til ikke at stemme med Virkeligheden.

En væsentlig Grund for mig til at nære Betænkkeligheder ved enkelte Punkter i Lovfor- slaget er dels Bestemmelserne om Sprogunderviisningen og dels Bestemmelserne om den mathematisk Underviisning. Herom hedder det i Motiverne Pag. 22:

„I Tydsk og Engelsk maatte Disciplene søges bragte til med Lethed og Sikkerhed at forstaae profaiske Forfattere, hvis Stil ikke har særegne Banfeligheder, i Tydsk ogsaa det almindelige Digtersprog samt til skriftligen at udtrykke sig uden grove Feil indenfor det profaiske Sprogs almindelige Omraade. Stilen ved Modenhedsprøven maatte være af en let

Art og væsentlig beregnet paa at godtgjøre en antagelig Sikkerhed i Grammatikens Hovedregler, i Tydsk ogsaa et Herredømme over det almindeligste Ordforraad“.

„I Fransk bør opnaaes Evne til at læse og forstaae lettere franske Profaiske med den dertil fornødne grammatikalske Kundskab samt til sprogrigtigen at gjengive skriftligen paa Fransk lettere danske Sætninger. Ved Modenhedsprøven formenes derimod ikke at burde fordres fransk Stil; da det er antaget at være formeget ved denne Examen at forlange 3 Stiludarbejdelser foruden Afhandlinger i Modersmaalet.“

At Tydsk ved disse Bestemmelser er saa særlig fremhævet, kan jeg ikke Andet end ansee for uheldigt; efter den Erfaring, jeg tidligere har havt — siden 1850 har jeg ikke havt sær Anledning til at beskæftige mig med at undervise Drengene i den Alder — maa jeg være af den Førmening, at det at lære at forstaae Tydsk vil kunne opnaaes i en ikke alt for lang Tid. Det forekommer mig saaledes, som allerede bemærket, at der er lagt en eensidig Vægt paa Tydsk, og jeg kan virkelig ikke indsee, hvad der skulde være i Veien for, med Hensyn til hvilket Sprog man særlig vilde lægge Vægt paa; at overlade Bestemmelsen deraf til Bedkommendes Forældre eller Børger, thi det er ganske vist, at med Hensyn til den fremtidige Nyttelighed i det borgerlige Liv er Engelsk for Mange af langt større Betydning end Tydsk. Den anden Underviisningsgjenstand, ved hvilken jeg nærede nogen Betænkelse, var Mathematik. Jeg maa bede undskyldt, at jeg vover mig noget udenfor mit egentlige Fag, og jeg kan maaskee frygte for af Mathematikere at blive kaldt revolutionair, uagtet jeg i mine Fordringer ikke gaaer videre end; at mit Forslag maa blive taget under nøiere Overvejelser ved anden Behandling. Jeg tillader mig nemlig at henstille, om ikke den mathematisk Underviisning, istedetfor som nu at omfatte elementair Planeometri, bør omfatte Congruenslæren baade i Planeometri og Stereometri, og at saaledes hele Lige- dannelselæren bliver borte. Det er nemlig ganske vist, at Folk, som have nydt den i Forslag